

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 14503-12-17 רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

1

לפני כב' השופט, סגן נשיא חגי ברנר

מבקשים

1. עו"ד זהר רנרט
 2. עו"ד זהבי זלצמן
- בעצמם וע"י ב"כ עו"ד חזי עידן

נגד

משיבים

1. רשות המיסים בישראל
- ע"י יוני דוד
2. משטרת ישראל/ מחוז ת"א

2

3

פסק דין

4

5

6

מבוא

7

8 1. לפניי בקשה להורות על חסיון מסמכים לפי ס' 235ג(ג) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]
9 (להלן: "הפקודה").

10

11 2. המבקשים הם עורכי דין של בני הזוג XXX (להלן: "הלקוחות"). המבקשים ייצגו את
12 הלקוחות בעסקת מקרקעין בשנת 2012 לרכישת זכויות בנחלה במושב XXXX.

13

14 3. ביום 29.11.2017 ניתן צו בבית משפט השלום בראשון לציון, המורה על תפיסת המסמכים
15 הנוגעים לעסקת הרכישה. הצו ניתן במסגרת חקירה פלילית המתנהלת נגד בנם של
16 הלקוחות, פלוני (להלן: "פלוני"), שנעצר בקשר לפרשה אחרת. החשד הוא שפלוני הוא
17 הבעלים האמיתי של הנחלה, שנקנתה תמורת סך של כ- 6,000,000 ₪, והוא רשם אותה על
18 שם הוריו כדי לזכות בהטבות מס שלא כדין בשל נכותו של אביו, וכן כדי להלבין את הונו.

19

20 4. ביום 3.12.2017 הגיעו חוקרים מטעם רשות המיסים למשרדם של המבקשים, הציגו את
21 הצו לתפיסת המסמכים וביקשו לקבל לידם את המסמכים. המבקשים טענו לקיומו של
22 חסיון עו"ד- לקוח, ומשכך הובאו המסמכים בארגו חתום למזכירות בית המשפט, בהתאם
23 לפרוצדורה הקבועה בסעיף 235ג' לפקודה.

24

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 17-12-14503-רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

- 1 5. דיון בבקשה נערך ביום 12.12.2017, במעמד המבקשים, באי כח הלקוחות ונציג רשות
2 המיסים. במהלך הדיון צמצמו המבקשים והלקוחות את טענת החסיון והעמידו אותה ביחס
3 ל- 50 מסמכים. שאר המסמכים נמסרו באותו מעמד לנציג רשות המיסים.
4
5 6. לגבי המסמכים שבמחלוקת, נמסרו לי הבהרות על ידי המבקשים במעמד צד אחד, שלא
6 בנוכחות נציג רשות המיסים. בין השאר נטען כי החסיון חל גם ביחס למסמכים
7 שהמבקשים שלחו לפלוני או קיבלו ממנו, שכן פלוני פעל בשמם של הלקוחות מכוחו של
8 ייפוי כח.

דיון והכרעה

- 9
10
11
12 7. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי במסמכים שבמחלוקת, להלן החלטתי.
13
14 8. חסיונם של דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין ולקוח, מוסדר הן בסעיף 48 לפקודת
15 הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), והן בסעיף 90 לחוק לשכת
16 עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן: חוק לשכת עורכי הדין).
17
18 9. סעיף 48(א) לפקודת הראיות קובע:

19
20 "דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוח או לבין אדם אחר מטעם הלקוח ויש
21 להם קשר ענייני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, אין עורך הדין חייב
22 למסרם כראיה, אלא אם ויתר הלקוח על החסיון; והוא הדין בעובד של עורך דין אשר
23 דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין."

- 24
25 מדובר בחסיון מוחלט, הנתון ללקוח, ואשר תכליתו היא להבטיח קיומו של שיח חופשי בין
26 עורך הדין ללקוחו. המטרה היא "להבטיח בראש וראשונה יחסים של כנות ופתיחות בינו
27 לבין עורך-הדין בבואו להיזקק לשירותיו המקצועיים של האחרון, - בלי שיהא עליו חשש
28 או מורא כי דברים או מסמכים שהוא מגלה במהלך ההתייעצות או הטיפול בעניינו,
29 ישמשו אי-פעם נגדו ללא הסכמתו." (על"ע 17/86 עו"ד פלונית נגד לשכת עורכי הדין, פ"ד
30 מא(4) 770, עמ' 781 (1987)). ראה גם ב"ש (מחוזי ירושלים) 4256/03 פלוני נ' פקיד שומה
31 לחקירות - חולון (פורסם בנבו, 29.02.2004).

- 32
33 בהיותו של חסיון עו"ד- לקוח חסיון מוחלט, לא ניתן להסירו, וזאת בשונה מחסיונות
34 יחסיים, לגביהם נתון לבית המשפט שיקול הדעת להורות על הסרתם אם מצא כי יש
35 להעדיף את חשיפת האמת על פני הערך החברתי המוגן במסגרת החסיון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 17-12-14503-רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

- 1
2 10. במקביל לחסיון הראייתי, חלה גם הוראת סעיף 90 לחוק לשכת עורכי הדין, הקובעת:
3
4 "דברים ומסמכים שהוחלפו בין לקוח לבין עורך דין ויש להם קשר ענייני לשירות המקצועי
5 שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, לא יגלה אותם עורך הדין בכל הליך משפטי, חקירה או
6 חיפוש, מלבד אם ויתר הלקוח על חסינותם."
7
8 הוראה זו פועלה הוא במישור האתי, במובן זה שהיא אוסרת על עורך הדין למסור ראיות
9 המוגנות בחסיון עו"ד- לקוח, אלא אם הלקוח ויתר על החסיון. עורך הדין המפר איסור זה,
10 מבצע עבירה אתית.
11
12 11. אין חולק כי בעל הזכות לחסיון הוא הלקוח, ולכן אם הלקוח ויתר על החסיון- החסיון
13 פוקע. במקרה דנן הודיעו הלקוחות כי הם עומדים על טענת החסיון, ומשכך יש לברר האם
14 לגופו של ענין הוא אכן חל.
15
16 12. הגם שחסיון עו"ד- לקוח הוא חסיון מוחלט, כבר נפסק לא אחת כי החסיון לא חל מקום
17 שמדובר בדברים שנמסרים על רקע כוונה לעבור עבירה פלילית, או כאשר עורך הדין הופך
18 עצמו שותף לעבירה פלילית או כאשר לא מדובר במידע בעל קשר ענייני לשירות המקצועי
19 (רע"פ 751/15 אברג'יל נ' מדינת ישראל (9.12.2015) (בפסקה 17 לפסק דינו של כב' השופט
20 א' שוהם) (להלן: "אברג'יל")). עוד נפסק כי החסיון לא חל על תוצרי עבודתו של עורך הדין,
21 כגון, חוזים חתומים; על זהות לקוחותיו; על סוג השירות ומהות הטיפול (שם), בפסקה 1
22 לפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג); על הפעולות שעשה עו"ד בשם לקוחו, לרבות מסמכים
23 משפטיים שערך עבורו (ב"ש (מחוזי ת"א) 1529/83 ישראלי נ' מדינת ישראל, פ"מ תשמ"ו
24 (3) 265 (1983)); על חשבונות מס; על סכום שכר הטרחה שעורך הדין גובה (אברג'יל,
25 בפסקה 21 לפסק דינו של כב' השופט א' שוהם); ועוד כהנה וכהנה סוגי עניינים ומסמכים
26 (ראה גם ע"מ (ת"א) 16-05-32164 פלוני נ' פקיד שומה (29.5.2016)).
27
28 כך למשל, נפסק בב"ש 227/83 אליהו מירון, ואח' נ' מדינת ישראל, פ"מ תשמה(1) 62
29 (1983):
30
31 "הפקודה אינה פוטרת עורך-דין מן החובה למסור כראיה את השירות המקצועי גופו, אלא
32 את חילופי המידע (בתנאי שיש להם קשר ענייני לשירות המקצועי) עם הלקוח. היא אינה
33 פוטרת עורך-דין מן החובה למסור כראיה את העובדה שהיה לו לקוח, את זהותו של
34 הלקוח, את פעולות היצוג שעשה בשם הלקוח, ובכלל זה את המסמכים שהחליף עם צד
35 שלישי בשם הלקוח." (בפסקה 22).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 17-12-14503 רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

- 1
2 ראה גם ב"ש (מחוזי תל אביב-יפו) 1529/83 ישראלי, ירושלמי, כהן ושות' נ' מדינת ישראל,
3 פ"מ תשמ"ו(3) 265 (1983):
4
5 "הטענה כי חוזה שערך עורך דין עבור לקוחו הינו חסוי, נראית לי בלתי סבירה. חוזה הוא
6 פעולה משפטית שנערכה עבור הלקוח אך היא מהווה את הפעולה המשפטית של אותו
7 לקוח. החוזה איננו דברים שהוחלפו בין עוה"ד ללקוחו בקשר לשירותו המקצועי. החוזה
8 הוא הפעולה שנעשתה ע"ס אותם הדברים. המחוקק נתן זכות לעוה"ד וללקוח - כי כל מה
9 שנאמר ביניהם, יהא חסוי - למטרת הוועצות גלויה ואפשרות של עוה"ד לתת ללקוחו את
10 השירות המשפטי הטוב ביותר ... אך משניתן השירות והוא החוזה - אין השירות חסוי.
11 ... על כן מסקנתי היא כי כל המסמכים המהווים את הפעולה המשפטית של עוה"ד או
12 שנערכה על ידי עוה"ד ונעשתה על ידי לקוחו אינם חסויים ובמפורט: חוזים ומסמכים
13 אחרים שאינם כשלעצמם הדברים שנאמרו או נכתבו בין עוה"ד ללקוחו."
14
15 13. לצידן של הוראות החסיון שפורטו לעיל, ישנו הסדר ספציפי בסעיפים 235א'- 235ד'
16 לפקודה, שמטרתו לצמצם את היקפו המוחלט של חסיון עו"ד- לקוח ולהעניק לבית המשפט
17 שיקול דעת להסיר את החסיון למען עשיית צדק (אברג'יל, בפסקה 25).
18
19 14. סעיף 235א' לפקודה קובע כי סוד מקצועי הוא "חילופי דברים בין לקוח לבין עורך-דין
20 שיש להם קשר ענייני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך-הדין ללקוח, בין שהדברים
21 נאמרו בעל-פה ובין שהועלו על הכתב, לרבות רשימות שערך עורך-הדין לשימושו הוא,
22 ובלבד שיש להם קשר ענייני לשירות המקצועי כאמור." עוד הוא קובע כי מסמך חסוי הוא
23 מסמך שיש בו סוד מקצועי.
24
25 ודוק: מדובר בהגדרה מצומצמת וצרה יותר מזו שבסעיף 48 לפקודת הראיות, שכן בשונה
26 מסעיף 48 לפקודת הראיות, המעניק חסיון לא רק לדברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין
27 לבין לקוחו, אלא גם לדברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך הדין לבין אדם אחר מטעם
28 הלקוח, הרי שבכל הנוגע לסעיף 235א' לפקודה, החסיון חל רק ביחס לחילופי דברים בין
29 עורך הדין ללקוח עצמו. לפיכך, דברים שהוחלפו בין המבקשים לבין פלוני, אינם מוגנים
30 בחסיון עו"ד- לקוח, גם אם פלוני פעל מטעם הלקוחות.
31
32 סעיף 235ב' לפקודה קובע כי "על אף האמור בחוק לשכת עורכי-הדין, תשכ"א-1961, חייב
33 עורך-דין, אם נדרש לכך על ידי פקיד שומה, למסור לו כל מסמך שברשותו ולאפשר לו
34 לבדוק ולתפוס כל מסמך כאמור וכן להרשות לו לעשות כל פעולה אחרת בקשר למסמך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 17-12-14503-רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

1 כאמור, הכל על פי הסמכויות הנתונות לו לפי פקודה זו, אך אין עורך-דין חייב לעשות כן
2 אם הוא טוען שהמסמך חסוי".

3
4 סעיף 235ג' לפקודה קובע כי מסמך לגביו מועלית טענת חסיון, יובא לבית המשפט במעטפה
5 חתומה וכי תוך שבעה ימים רשאי הלקוח או עורך-הדין שממנו נלקח המסמך, לפנות אל
6 בית המשפט בבקשה להחליט ולהודיע אם המסמך הוא חסוי.

7
8 סעיף 235ד' לפקודה קובע כי שופט (הכוונה לנשיא בית המשפט המחוזי או מי מסגניו), ידון
9 בבקשה ויבדוק את המסמך לא יאוחר משבעה ימים שלאחר התאריך שבו נתקבלה
10 הבקשה; השופט ישמע את עורך-הדין והוא רשאי לשמוע גם את פקיד השומה מבלי שיראה
11 לו את המסמך או שיגלה לו את תכנו. אם החליט השופט שהמסמך חסוי, יחזירו לעורך-
12 הדין שממנו נלקח; החליט שאיננו חסוי, ימסור אותו לפקיד השומה.

13
14 15. במסגרת הסדר קונקרטי זה הקבוע בפקודה, הביע המחוקק את עמדתו, לפיה ככלל, אין
15 החסיון מתפרש על מסמכים הדרושים לצורך חקירות המס, וכי מסירתם אינה חותרת תחת
16 יחסי האמון שבין עורך דין ללקוחו (ענין אברג'יל, בפסקה 25). מדובר בהסדר שנועד לאזן
17 בין שני אינטרסים ציבוריים מתחרים: "האחד, האינטרס שכל אדם ישלם את מס האמת
18 שחייב הוא על פי פקודת מס ההכנסה. השני - האינטרס של שמירת החסיון של הקשר
19 שבין עורך דין ללקוחו, כדי להבטיח התייעצות גלויה להגנת עניינו של הלקוח. חסיון קשר
20 זה ראוי שיישמר כל עוד אין בית המשפט מוצא, על פי שיקול דעתו ועל פי הראיות
21 שלפניו, כי מסתתרת מאחוריו כוונה להעלים מסמכים מרשויות המס, ולהפוך את משרד
22 עורך הדין לעיר מקלט". (ב"ש (מחוזי ירושלים) 4256/03 פלוני נ' פקיד שומה לחקירות -
23 חולון (פורסם בנבו, 29.02.2004) בפסקה 7).

24
25 16. ומן הכלל אל הפרט.

26
27 17. מסמכים 14 ו-48 הם יפויי כח לפיהם ייפו הלקוחות את כוחו של פלוני, בנם, לטפל מטעמם
28 בנוגע לנחלה. לא מדובר בחילופי דברים בין הלקוחות למבקשים, עורכי דינם, אלא במסמך
29 משפטי שהוא תוצר עבודתם של המבקשים. לפיכך, מסמכים אלה אינם חסויים, ממש כשם
30 שהחסיון לא יחול על חוזה שערך עורך דין עבור לקוחו.

31
32 18. מסמכים 1, 2, 5, 12, 13, 15, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 49 ו-50 –מדובר ברשימות טכניות של
33 פעולות לביצוע, סוג הטיפול, אנשי קשר, מכתבים שנשלחו אל המבקשים על ידי צדדים
34 שלישיים, מכתבים שנשלחו על ידי המבקשים אל צדדים שלישיים, נסח רישום מקרקעין,
35 שטר משכנתא וכו'. על כן, מסמכים אלה אינם חסויים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 14503-12-17 רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

- 1
- 2 19. מסמכים 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 20, 22, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41,
- 3 42, 43, 44, 45, 46 ו- 47 – מדובר בתיעוד שיחות של המבקשים עם פלוני, מכתבים ששלח
- 4 פלוני למבקשים, מכתבים שהמבקשים שלחו לפלוני, טיוטות חוזים שהוכנו עבור פלוני וכו'.
- 5 מסמכים אלה אינם חסויים, שכן פלוני איננו הלקוח של המבקשים.
- 6
- 7 20. מסמכים 3, 16, 19, 21 ו- 38 - מדובר בתרשומות שנערכו על ידי המבקשים לגבי דברים
- 8 שהוחלפו בינם לבין הלקוחות או שהם רשימות של המבקשים לשימוש עצמי שיש להם קשר
- 9 לשירות המקצועי. לפיכך מדובר במסמכים חסויים.
- 10
- 11 21. המסמכים שאינם חסויים יועברו לנציג רשות המיסים. המסמכים החסויים יוחזרו
- 12 למבקשים.
- 13
- 14 22. בשולי הדברים יש לדחות את טענת המבקשים, לפיה רשות המיסים אינה רשאית למסור
- 15 את החומר שנתפס על ידה לידי המשטרה אלא על פי היתר, שבמקרה דנן לא הוצג. ראשית
- 16 לכל, נציג רשות המיסים הצהיר בפניי כי קיים היתר חתום כאמור, ואין לי סיבה להטיל
- 17 ספק באמיתות הצהרתו; שנית, לא מדובר במסירת מידע שהגיע אל רשות המיסים מאת
- 18 הנישומים, אלא בחומרים שנתפסו על ידה מכוחו של צו שיפוטי, שהוצא על ידי בית משפט
- 19 השלום בראשון לציון, במסגרת חקירת פרשייה מסויימת, כך שלא דרוש היתר כאמור לשם
- 20 מסירת החומר למשטרת ישראל; לבסוף, לא מדובר במידע על הכנסתו של אדם, כך שלא
- 21 חלה כאן חובת הסודיות המוטלת על עובדי רשות המיסים לפי סעיף 231 לפקודה.
- 22
- 23 23. ניתן לפרסם פסק דין זה לאחר השמטת פרטים מזהים.
- 24
- 25 24. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.
- 26
- 27
- 28
- 29 ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.
- 30

חגי ברנר, שופט, סגן נשיא

31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2017

ע"מ 17-12-14503 רנרט ואח' נ' רשות המיסים בישראל ואח'

1

משרד המשפטים